NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXX — Price 25c — Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, January 20, 1983 — Nr. 13

AFGANISTANO KARIAI BĖGA PAS KOVOTOJUS

JUGOSLAVIJAI BŪTINAI REIKALINGA PASKOLA

LONDONAS, Anglija. — Visiems aišku, kad Jugoslavija yra patekusi labai sunkion ekonominėn būklėn. Pasitarimai Ženevoje ir Londone parodė, kad Jugoslavija nepajėgs mokėti skolų.

Finansų specialistai pasiūlė atidėti bent 90 dienų skolų terminus. Tarptautinis paskolų bankas pasiūlė atidėti Jugoslavijai skolų principinį mokestį bent 90 dienų. Apskaičiuota, kad jugoslavai gali pajėgti sumokėti už paskolą reikalingus mokesčius, bet nepajėgs mokėti pribrendusios skolos dalies ir nuošimčių.

Jugoslavams reikia 2.8 bilijono dolerių. Įvairiems Vakarų Europos bankams vien nuošimčiais Jugoslavija privalo sumokėti $1.9 bil. Jugoslavai džiaugiasi, kad galės bankams sumokėti nuošimčius, o didesnių sumų turės laukti iki rudens, kai užderės javai.

TURIME PAJĖGTI PASIGAMINTI GINKLUS

WASHINGTON, D.C. — Praeitą savaitę pasirodė Amerikos spaudoje žinia apie Amerikos galimybę laimėti karą. Dabar paaiškėjo, kad tokią knygutę parašė gen. Edward C. Meyer, JAV kariuomenės štabo viršininkas. Jis paruošė ir išleido 130 puslapių knygelę, kurioje dėsto, ką JAV turi daryti karui laimėti. Jis tvirtina, kad pirmiausia turime pasigaminti patiems tiek pačių naujausių ginklų, kad galėtume priešą sumušti. Jei tokių ginklų neturimė, tai jokio karo nelaimėsime.

Ginklų pagaminimas ir išmokymas žmonių tiems ginklams vartoti — karo laimėjimas. Jeigu nebus tokių pasiryžėlių — karas bus pralaimėtas.

— Youngstown, Ohio valstijoje, nedirba 22.4% darbininkų, Rockforde — 21.4%. Stanforde, Conn., nedirba tiktai 3.9%.

— Buvęs prezidentas Gerald Ford mano, kad prez. Reaganas, stiprindamas dolerį, labai toli eina, nes atsirado labai daug bedarbių.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo $484.

Prez. R. Reaganas atskrido į St. Mel mokyklą Chicagoj, kur jis paskirtas garbės direktorium ir turės dalyvauti posėdyje.

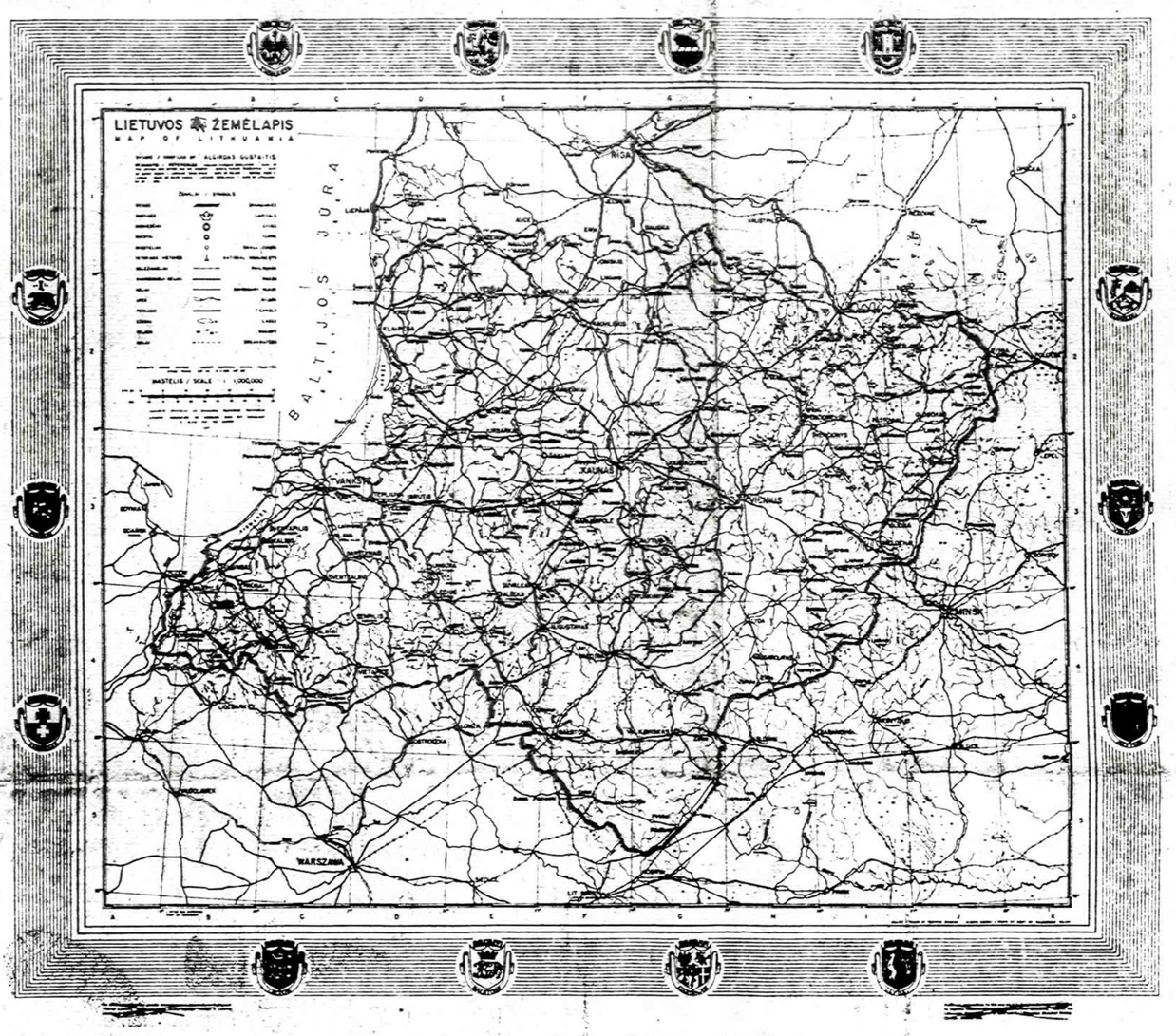

Algirdo Gustaičio sudarytas Lietuvos žemėlapis

PASITARIMAS VISUOMENINIAIS REIKALAIS

Dr. Antanas Butkus, JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, ir dr. Kazys Šidlauskas, dr. Leonas Kriaučeliūnas bei Teodoras Blinstrubas, Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos pirmininkas ir vicepirmininkai, š.m. sausio 15 d. tarėsi tų dviejų organizacijų reikalais.

Pasikalbėjimas vyko nuoširdžioje dvasioje ir svarstyta bendro visuomeninio komiteto apkaltintiems lietuviams ginti sudarymo klausimas bei galimybės santykiams sunormuoti.

Pasikalbėjimą suorganizavo dr. L. Kriaučeliūnas, ALTo visuomeninių reikalų komisijos pirmininkas.

(ALTo informacija)

Prezidentas antra diena tariasi su Japonijos premjeru

JASUHIRO NAKASONE SKUNDĖSI, KAD Į JĮ BIZNIERIAI DARĖ LABAI DIDELĮ SPAUDIMĄ

WASHINGTON, D.C. — Antradienį pirmas susitikimas buvęs neilgas, bet buvo trumpai ir aiškiai paliesti prekybos ir apsaugos reikalai.

Prezidentas norėjo, kad Japonija eksportuotų mažiau savo gaminių į Ameriką, o Nakasone turėjo progos paaiškinti prezidentui, kad į jį daromas didelis spaudimas nedaryti jokių nuolaidų Amerikai. JAV įveža į Japoniją didžiausius kiekius įvairių maisto gaminių.

Prezidentas išklausė premjero skundą ir paprašė, kad jis trečiadienį dar kartą užeitų į Baltuosius Rūmus ir tada jiedu galėtų kai kuriuos klausimus paliesti iš pagrindų.

Japonų premjeras supranta, kad abi valstybės turi padėti pasaulio ūkiui pajudėti ir padėti visam pasauliui atgaivinti gamybą. Bet Nakasone priminė prezidentui, jog tai bus ne toks lengvas darbas.

Depresija priveda prie karo

Pasikalbėjimo metu premjeras Nakasone priminė prezidentui, kad prieš Antrąjį Pasaulinį karą buvusi depresija apsunkino ekonominę būklę ir dalinai prisidėjo prie paties karo.

Premjeras pastebėjo, kad JAV nori padidinti rinką jautienai ir citrininiams vaisiams bei gaminiams, bet japonams būtinai reikalinga Aliaskos nafta. Iš Aliaskos japonams parsivežti naftą daug lengviau, negu iš Persijos įlankos.

Šių pasitarimų metu, kaip prezidentui, taip ir premjerui buvo aišku, kad jiedu turi mažai laiko ūkio reikalams aptarti. Premjeras žino, kad pasitarimų metu kai kurie klausimai turi būti teigiamai išspręsti, nes vėliau bus daug sunkiau.

Nakasone yra Amerikos draugas

Jasuhiro Nakasone tapo liberalų demokratų partijos nariu. Jis labai atkakliai kovojo šias dvi dienas su prezidentu Reaganu dėl prekybos.

Amerikoje jis yra pagarsėjęs Amerikos draugu. Bet Amerikon atvažiavęs jis nekalba vien apie prekybą, bet pasakoja, kurion bėdon jis yra patekęs, kaip JAV priešai jį kritikuoja.

Jis jaunas įėjo į įvairius parlamento komitetus, bet pačioje pradžioje pasirinko pačius svarbiausius. Jis pasirinko Naftos komitetą, nes naftas yra svarbiausia Japonijos pramonei, kariams, aviacijai ir dirbtuvėms. Amerikoje Nakasone bando įtikinti prezidentą Reaganą leisti japonams išsivežti daugiau naftos iš Aliaskos, nes japonams iš čia daug lengviau ir arčiau ją gabenti, negu iš Persijos įlankos.

DAR VIENAS BRITŲ ŠNIPAS

LONDON, Anglija. — Praeitais metais britų policija atidavė teismui, o šis ikišo ilgiems metams į kalėjimą, tris britų šnipus.

Šiais metais į teismą pateko jaunas britų karys, 20 metų Philip Aldridge. Jis teisėjui William Mars-Jones prisipažino, kad Sovietų agentas jį įtikino, kad galima jam parduoti žinias apie patį naujausią britų karo lėktuvą Excort. Į britų kario rankas pateko dokumentai apie šio naujausio lėktuvo statybą. Minėtus dokumentus jis pardavęs Sovietų agentams.

— Esi pats pikčiausias savo krašto priešas, jeigu gali parduoti britų priešams tokį svarbų dokumentą, — baigė teisėjas.

RUSAI NEIŠLEIDŽIA UŽSIENIN MATEMATIKŲ

MASKVA, Rusija. — Gabus Sovietų matematikas, 37 metų Boris Kanevsky labai lengvai ir tiksliai suskaičiavo, kiek Sovietų valdžia neišleisdavo matematikų į užsienį.

Dabar Kanevsky pateko į teismą. Jis turės aiškintis, kaip jis galėjo taip žiauriai apšmeižti Sovietų vyriausybę, nurodydamas tikslias žinias apie žydų matematikų neleidimą išvažiuoti į užsienį.

Jis teismui pareiškė, kad apskaičavimus jis darė ne vienas. Jam padėjo jo pažįstamas Valerijus Lenderov. Reikalas buvo labai paprastas. Leidimus duodantis viršininkas turėjo įsakymą neišleisti užsienin žydų matematikų. Jeigu tiktai buvo žydo matematiko prašymas, tai jis neduodavo eigos ir padėdavo į šalį. Lenderovas visus tuos prašymus tiksliai suskaičiavo ir turėjo tikslias žinias.

— Valstybės departamentas įsakė lenkų žurnalistui Stanislovui Glanbinskiui išvažiuoti iš JAV. Šio žingsnio ėmėsi už UPI atstovės Ruth Gruber išsiuntimą.

CHOST GARNIZONO 1,000 KARIŲ IŠŠAUDĖ SOVIETŲ PATARĖJUS

ŽUVO KARININKAI, NENORĖJUSIEJI SU KARIAIS PEREITI PAS KOVOTOJUS

NEW DELHI, Indija. — Vakarų diplomatai patyrė, kad Chost garnizonas, esąs prie Afganistano pietų sienos, iššaudė visus garnizone buvusius Sovietų patarėjus ir perėjo pas Afganistano kovotojus už laisvę.

Perėjo pas kovotojus dalis Afganistano karininkų, bet ne visi. Atsisakiusieji vykti, taip pat buvo sušaudyti. Jiems buvo išaiškinta, kad afganistaniečiai veda gyvybės ir mirties kovą. Sovietų okupacijos pradžioje kai kurie reikalai galėjo būti neaiškūs, bet šiandien kiekvienas turi žinoti, kad Sovietų karo jėgos nesirengia trauktis iš Afganistano, kol nebus pripažinta Sovietų karo jėgų primesta Babrako Karmalio vyriausybė.

Iki šio meto Chost miesto garnizonas laikėsi neutraliai. Jis nesikišo į Afganistano vidaus reikalus. Bet paskutiniu metu B. Karmalio vyriausybė atsiuntė į Chost garnizoną kelis sovietiškius instruktorius, kurie aiškino Afganistano kariams ir karininkams, kokios privalo būti jų pareigos. Garnizono vadovybė išklausė atvažiavusių Sovietų atstovų pranešimus, o vėliau visus juos suėmė ir sušaudė. Dar vėliau vadovybė suėmė karininkus afganistaniečius. Jie jau buvo informuoti apie rusų likimą ir pakląusė, ar jie klausys Babrako Karmalio atsiųstų rusų instruktorių įsakymų.

Pradžioje Chost garnizone buvo didelių nesusipratimų. Iš Kabulo buvo atsiųsti trys rusų malūnsparniai, kurie apšaudė pasienio garnizoną, bet netrukus reikalas buvo išaiškintas. Kabule rusai greičiau sužinojo apie instruktorių sušaudymą negu patys afganistaniečiai tikėjosi. Jie užmezgė ryšius su Chost mieste veikusiais kovotojais.

Turimos žinios sako, kad 1979 metais Afganistane buvo 85,000 Sovietų karių. Kaip žinome, Afganistano štabo viršininkas padarė perversmą ir sušaudė visą Afganistano vyriausybę. Jis pranešė kraštui, kad visi ministeriai buvę parsidavėliai, todėl reikėjo taip padaryti. Bet naujoji vyriausybės Vidaus reikalų ministeriu ir policijos vadu rusai įkišo komunistus, kurie paruošė dirvą Sovietų invazijai.

Diplomatai tvirtina, kad dabartiniu metu Afganistane jau yra 110,000 Sovietų karių. Rusai buvo priversti trauktis į aukštumų, bet jie kontroliuoja Afganistano strateginius kelius.

Senatorius Charles Percy vakar pradėjo rinkiminę kampaniją. Į Hilton hotelį žadėjo užsukti ir prez. R. Reaganas, kuriam senatorius labai reikalingas.

POLICININKAI DIRBO PO DU DARBUS

CHICAGO, Ill. — Chicago policijos vadas nusamdė šiuos policininkus, kad jie neleistų sukčiams pardavinėti narkotikus. Miesto gyventojai jiems mokėjo po $16,000 į metus. Jie pasižadėjo savo pareigas atlikti.

Tuo pačiu metu jie pasižadėjo padėti narkotikų pardavinėtojams, už ką jie imdavo antrą dar didesnę algą. Už antrą darbą jie imdavo po $20,000 ir daugiau į metus.

Atsirado Chicagoj vienas dalykas teisėjas John F. Grady. Jis paskyrė šiems darbštiems policininkams trečią darbą: po 2 metų kalėjimo policininkams William Guide, William Haas, Joseph Pena, Dennis Smentek, Frank Derango ir Thomas Ambrose; o po 10 metų šiems policininkams: Curtis Lower, John De Simone ir Robert Eaman, kad dviejų darbų neimtų.

— Slaptas komunistų partijos Centro komiteto dokumentas nurodo, kad Vaitiekus Jaruzelskis kaltas dėl daugelio nelaimių, nes sprendimus skelbia viena.

— Popiežius sako, kad suskaldyto atomo paleisti nuodėmė kekia žmonijai, nes žus visai nieko dėti žmonės.

— Varšuvos vyriausybė įteikė JAV ambasadoriui Varšuvoje protestą už Glanbinskio išsiuntimą.

— Izraelio ir Libano atstovai pradėjo posėdžiauti, bet abu pažįsta, kad derybos bus ilgos.

KALENDORĖLIS

Sausio 20: Sebastijonas, Dainius, Elenas, Šviesė, Birjola, Germė, Mykas.

Saulė teka 7:12, leidžiasi 1:[illegible]

Oras debesuotas, gali snigti.

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

V metai Sausio 20, 1983 Nr. 2 (249)

Redaguoja PRANAS ŠULAS

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw, Chicago, IL 60632

Kai kas iš Social Security padangės

Praeitos savaitės Naujienose paminėjau tik apie dirbančiųjų uždarbius ir nuo uždirbtų pinigų prievoles socialiniams reikalams. Šiandien noriu kai ką paaiškinti apie pensijon išėjusių ir pensijos čekius jau gaunančių, bet dar tebedirbančių pilną arba dalinį laiką, pareigas socialiniam fondui.

Ir šiais metais, kaip ir visais kitais praėjusiais metais, pilnai pensijai gauti amžiaus riba liko ta pati — 65-ki amžiaus metai. Reik nepamiršti, kad pilnai pensijai gauti neužtenka vien tik 65-ių amžiaus metų sukakties. Be amžiaus, dar žiūrima ar pensijon išeinąs dirbantysis turi pakankamą pilnai pensijai gauti išdirbtų metų skaičių, kurių laike jis buvo pilnai metinius Social Security mokesčius įmokėjęs. Ligi šių metų tokių pilnai į Social Security fondą įneštų mokesčių buvo reikalaujama 14-ka metų. Nežiūrint kiek metų dirbantysis bus išdirbęs, sakysime 20 ar 30, o gal ir daugiau, jei išeidamas 65 metų pensijon jis neturės 14-kos pilnai socialinio mokesčio apmokėtų metų, tai pilnos pensijos negaus.

Kaip žinome, pensijon išeiti galima vos 62 metus turint. Deja, šiuo atveju, pensija bus mokama ne pilna, o tik 80 nuošimčių tos sumos, kurią būtų galima gauti 65-kiems amžiaus metams suėjus. Jei kas mėgins pesijon išeiti 63-jų metų, jis gaus jau šiek tiek daugiau — 86.6%, o 64 metų — 93.3%.

Reik nepamiršti, kad dirbantysis, išėjęs į pensiją ne pilnai sulaukęs 65 metų, nors sumažintą pensiją gaudamas jis pasieks 65 metus, pilnos pensijos jis jau niekad negaus. Šiuo atveju neturės reikšmės ir tie 14-ka metų, nors praeityje, jis turėtų jų net ir daugiau.

Praeitaisiais metais daug įstaigų ir įmonių neverte dirbančiųjų eiti į pensiją, nors jie ir pasiekė 65-kių metų amžių. Jie buvo traktuojami, lygiai kaip ir kiti dirbantieji. Žinoma, nieks nedraudžia dirbti ir pensijon išėjusiems, ir pensiją gauti, tik šiuo atveju jo uždarbis Social Security naudai bus gerokai apkarpytas.

Šiais metais dirbantiesiems pensininkams, jei jie yra išėję į pensiją lygiai 65-kis metus sulaukę, bus leidžiama per metus uždirbti 6,600 dolerių, iš kurios sumos reikės sumokėti į Social Security fonda, kaip ir nepensininkams — 6.7%. Jei pensininkas uždirbs per metus daugiau kaip 6,600 dolerių, tai be tiesioginių S. S-ty mokesčių (6.7%), metams pasibaigus, jis to virš uždarbio pusę privalės atiduoti į Social Security fondą, nežiūrint kokio didumo tas virš uždarbis būtų. Jei bus uždirbta virš tik 2 doleriai, tai 1 dolerį reikės atiduoti. Jei, sakysim, virš 6,600 dolerių bus uždirbta 20,000 dolerių, 10,000 dolerių pasiims Social Security. Tiems pensininkams, kurie bus išėję pensijon nesulaukę 65-kių metų, šiais metais taleidžiama uždirbti tik 4,920 dolerių. Jų virš šios sumos uždarbis bus apkarpomas kaip ir pilno amžiaus pensininkų.

Daug kas iš pensininkų nuogastauja dėl vis sklindančių naujovių, kad pensijos bus apkarpomos "income taksomis". Šis reikalas nėra dar galutinai išspręstas, bet jei taip įvyktų, tai, atrodo, paliestų tik tas pensijas, kurios yra didesnės, kaip 20,000 dol. per metus.

Šiais metais visi dirbantieji pensininkai, sulaukę 70 metų (praeitais metais — 72 m.) galės uždirbti tiek, kiek jie tik pajėgs, ir iš virš pensinintkams nustatyto uždarbio sumos, jiems jau nereikės nei vieno dolerio į Social Security fondą atiduoti. Bet nereikia pamiršti, kad ir po 70 metų amžiaus pensininkas negalės išsisukti iš tų 6.7% S. Security mokesčių.

J. Žemaitis

IŠTIKIMI BIČIULIAI

Jauna žmonelė praleido neramią naktį. Jos vyras pirmą sykį negrįžo namo per visą tą naktį. Susijaudinusi ir nerimaudama pasiunčia penkiems vyro pažįstamiems maždaug tokio turinio telegramas:

"Jonas negrįžo pereitą vakarą. Ar jis pailiko pas tave?" Ilgai netrukus gauna penkius atsakymus. Visi yra trumpi ir vienoki: "Taip".

MOTINA IR VAIKAS

(Garsaus Venecijos menininko Giovanni Biellini piešias paveikslas)

VITAMINO C REIKŠME MŪSŲ ORGANIZMUI

Vitaminas C atlieka mums daug gero. Jis saugo mus nuo įvairių infekcijų; jis yra vienintelis apgynėjas nuo škorbutoligos. O jo trūkumas gali sukeiti įvairius kraujavimus iš nosies arba viduriuose. Nepakankamas kiekis vitamino C mūsų organizme paskatina dantų puvimą, džioviną odą, sumažina fizinį pajėgumą.

Yra nustatyta, jog sveikam žmogui reikalinga kasdien 100 miligramų vitamino C. Įvairių ligų atvejais šio vitamino norma žymiai padidinama.

C vitamino yra daržovėse, žalumynuose, vaisiuose bei uogose. Jo yra taip pat pieniškuose produktuose, kepenyse, jautienoje, nes ne tik daug kiek daržovėse ar uogose. Pav. jeigu imti pagal svorį, tai juodieji serbentai turi savyje 300 sykių daugiau vitamino C, negu pienas.

Bet apsaugojimui vitamino C daržovėse reikia prisilaikyti sekančių taisyklių:

1) Daržoves ruošti ir patiekalus gaminti prieš pat valgymą;

2) Daržoves dėti į verdantį vandenį, nes jame yra mažiau oro;

3) Virti daržoves uždengtame aliuminiame arba emaliuotame puode;

4) Pagamintus daržovių patiekalus laikyti ne ilgiau pusantros valandos;

5) Skystį, kuriame buvo verdamos daržoves, suvartoti sriuboms.

Bet kad mes gautumėm pakanamą kiekį vitaminų, neužtenka jų gauti su maistu, reikia kad ir mūsų virškinimo aparatas — skilvis tinkamai atliktų savo pareigas. Taigi, nieko nepakertų ir tą laiks nuo laiko patikrinti pas gydytoją.

NELENGVAS UŽSILIKUSIŲ PAUKŠČIŲ IR ŽVĖRIŲ BŪVIS ŽIEMOS METU

Žiemos laikotarpis būna sunkus Lietuvoje paukščiams ir žvėrims, ypač tada, kai esti smarkūs šalčiai ir gilus sniegas. Net tokie dideli ir stiprūs gyvuliai, kaip šernai, negali išsiversti.

Dėl gilaus sniego ir giliai įšalusios žemės, jie negali išknisti šaknelių, lapų, gilių, išalksta ir pagaliau žūsta. Lietuvos miškuose pavasarį randama daug nusibaigusių šernų.

Ne geriau ir stirnoms, bet jos nukenčia ne tiek dėl maisto stokos, kiek dėl to, kad gilus sniegas kliudo joms pabėgti nuo priešų. O priešų jos turi daug: žmogus, šuo, vilkas. Pavojus stirnoms yra didelis, ypač tuomet, kai viršum gilaus sniego susidaro tvirta pluta, nes tuomet jų laibos, aštriom nagom kojytės pramuša ją ir giliai įklimsta. O šuo ar vilkas savo plačiomis minkštomis letenomis laiko sniego paviršiuje ir stirna greitai pasiveja.

Atviruose laukuose sausio mėnesyje paukščių matyti labai maža, bet kurapkų būriai sukinėjasi šen bei ten. O ypač netoli vieškelio. Esant giliam sniegui ir jų būklė pasunkėja. Svarbiausias kurapkų maistas šiuo metu — —tai želmenys, todėl jos ir kapstosi sniege, mėgindamos prisikasti žaliąjį maistą.

Bet kartais sniegas būna labai gilus, be to, paviršiuje susidaro šerkšno plutų, ir vargšės kurapkėlės negali pasiekti želmenų. Tuomet jos badauja, eina į vieškelius, mėgina ten susirasti koį grūdą, glaudžiasi prie ūkio trobesių ir neretai žūsta ištisais pulkais.

Seniau ūkininkai, pasigailėdami tų pakščių, išmesdavo jiems kokio nors lesalo ir tuo būdu apsaugodavo daugelio jų gyvastį.

TIK JIS ATSAKĖ

— Tėveli, aš tik vienas visoje klasėje galėjau atsakyti į mokytojo klausimą.

— Labai gerai. O ko gi klausė mokytoas?

— Kas sudaužė lempą?

* * *

KAD NEBŪTŲ BLOGIAU

Karaliui Filipui Makedoniečiui kas tai patarė, kad jis ištremtų vientą makedonietį, kuris piktai apie jį kalbėjo.

— To tai niekad nepadarysiu, — atsakė karalius.

— Kodėl gi?

— Tuomet jis apie mane dar blogiau kalbėtų.

* * *

PAMATUOTAS ATSARGUMAS

— Onyte, kodėl tu bandai paslėpti lietsargį? — Argit manai, kad vienas mano svečių bandys jį pasisavinti?

— Ne, aš bijau, kad kas nors jį neatpažintų.

* * *

AMŽIAUS POŽYMIAI

Pasikalbėjimai tarpe dviejų atstovų jauniausios generacijos.

— Man yra septyni metai, o kiek tau?

— Negaliu pasakyti.

— Gerai, tuojau pamatysim.

— Ar rūkai?

— Ne, — atsako mažiukas.

— Ar bėgioji paskui merginas?

— Ne.

— Tai tu esi šešių metų amžiaus.

* * *

NIKITA CHRUŠČIOVAS PRAGARE

Po mirties Chruščiovas pasirodo prie dangaus vartų, bet sargas, pažvelgęs į jį, tuojau pasiunte į pragarą.

Po kelių dienų prie tų pačių vartų pribėga du maži velniukščiai. Sargybinis, neslėbdamas savo piktumo, surinka:

— Kas čia per šposai, Neseniai čia buvo Chruščiovas, o dabar jūs. Ar iš proto išsikraustėte? Grįškite į pragarą — ten jums vieta!

—Bet mes nebegalime grįžti, — maldavo ašarodami velniukščiai. Mes esame pirmieji pabėgėliai iš ten...

* * *

VISŲ BLOGYBIŲ PRADŽIA

Atvykęs prie vieno ežero, keliautojas pasakoja savo draugui:

— Šioje vietoje mane ištiko didelė nelaimė.

— Na, kokiu gi būdu.

— Mergina, su kuria aš čia viešėjau, įkrito į ežerą. Aš šokau paskui ją, išgelbėjau ir jau aštuoni metai esu jos vyras...

* * *

GERI TAPYTOJAI

Du dailininkai giriasi savo kūriniai. Vieuas pasakoja:

— Kai aš nutapiau gėles, taip jos buvo natūralios, jog žiūrint į paveikslą, jautėsi gėlių kvapas.

— Tai niekis, — pareiškė antrasis. — Kai aš vienam klientui nupiešiau šunį, tai to žmogaus namuose pradingdavo pinigai...

* * *

• Juostelė ant skrybėlės atsirado viduramžių laikais, kai riteriai apvyniodavo aplink šalmą savo merginos skepetaitę.

It's Easy... WITH EVAPORATED MILK

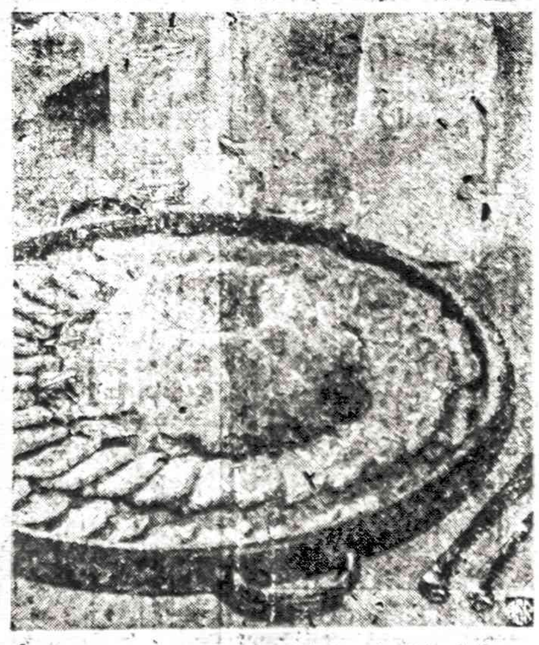

Creamy Blue Cheese Mold Is Party Perfect

The best party ideas are rich in flavor, look like they took hours to prepare and can be made in advance with no last-minute attention.

This Blue Cheese Mold meets all those qualifications. Evaporated milk makes it creamy smooth — easy to spread on crackers or melba toast. While elegant turned out of a ring mold, you might try chilling the mixture in a crock for variety.

The flavor star is crumbled blue cheese, accented by a combination of mayonnaise, chili sauce and lemon juice. Evaporated milk helps blend the flavors together and adds the superior texture.

If you usually think of evaporated milk only for pies and candies, this recipe will illustrate how versatile the product can be. For soups and chowders, sauces and gravies, casseroles and meat loaves, evaporated milk kept on the shelf can add creaminess and richness to so many dishes.

Blue Cheese Mold

2 envelopes unflavored gelatin
1/2 cup water
1 tablespoon sugar
1 1/2 cups mayonnaise
2/3 cup chili sauce
1/4 cup lemon juice
1 tall can (13 fl. oz.) PET Evaporated Milk
1/3 cup crumbled blue cheese
1/3 cup finely chopped celery

Sprinkle gelatin over water in small saucepan. Stir in sugar. Heat over low until dissolved. Combine mayonnaise, chili sauce, lemon juice, gelatin and evaporated milk. Beat until smooth. Stir in blue cheese and celery. Pour into oiled 6-cup ring mold. Chill until firm. Makes 6 to 8 servings.

Šulinys sodyboje

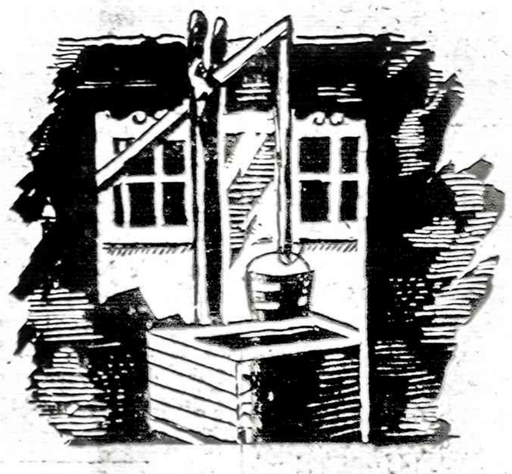

Pameni, tenai — prie gluosnio šaltinėlis,
Mano sentėvių tėvų gaivus vanduo...
Klevo rentinys jau samanom apžėlęs —
Tėviškės kieme, prie gluosnio, šulinėlis.
Svyra svirtis — geltonkasė sesė semia —
Naščiai sklidini kaip kristolo skaidraus...
Sidabrinis lašas laša vėl į žemę —
Svyra svirtis — vakarop sesutė sem[illegible]
Kraugeriai kaimynai nutrempė sodybą —
Liepsnomis nuleido sodą ir namus...
— Ak, vien šulinio gelmėj dar lašas žiba!
Nieko, nieko nėr daugiau tėvų sodyboj...

P. Orintaitė

TAUTOS NUODĖMĖS IR ALGIRDO GUSTAIČIO ŽEMĖLAPIAI

Algirdas Gustaitis,

žurnalistas ir kartografas.
(Prano Gaspariono nuotr.)

Šiais mūsų tautos visuotinio sukvailėjimo laikais, kai katalikiškos bendruomenės vadų vaikai siuntinėjami į Kipšiuko (t. y. Kapsuko) u-to kursus neva gimtai kalbai pasitobulinti, kai katalikų jaunimo Ateities žurnalan Remeikytės pavarde jau įrepliojo sėtoniško pasityčiojimo iš Kristaus "maldelė" — blevyzga (Dirvos pavadinta poezija), o Draugas už panašios "vertės" romaną Lietuvos žydui net premiją išmokėjo, kai LB pasamdė svetimą biznio co. pavergtai Lietuvai vaduoti už 100,000 dol. kasmet, o praeitais metais VLIKo konferencijoj vienos s-gos padalinio pirmininkas pasiūlė VLIKo pirm. Bobeliui tartis su Brežnevu dėl Lietuvos satelitinio statuso (autonomijos), kai aplamai spaudoje ir net minėtos konferencijos rezoliucijoje okupantų įsteigtos sargdintuvės (psichiatrinės) pavadintos psichiatrinėmis ligoninėmis. Jeigu jau taip, tai laisvų kraštų ligoninės reikėtų vadinti gydyklomis, kai bendros idėjos veikėjai (LB, LŠST) pradėjo bylinėtis net JAV teismuose, kai anuomet vienas miškininkas "nupirmininkavo" žurnalistų S-gą: žurnalistai atprato net nekrologuose rašyti pilnas datas, o kaikurios redakcijos priprato moteriškas pavardes spausdinti vyriškomis galūnėmis, kai mūsų kalbininkai jau senai gramatikose panaikino dviskaitą ir šauksmininką, kai anąmet phil. dr. ir vienas essayistas jau pradėjo nebeatskirti rašytojo nuo kalbininko ir produktingiausią premijuotų romanų laureatą Jurgį Gliaudą visai neteisėtai įžeitdinėjo dėl kalbos, kai vis dar tituluojames iš caristinės vergijos pasisavintais slaviškaisiais "ponais", savas šventoves ir maldyklas vis dar vadiname tokios pat kilmės "bažnyčiomis" (išskyrus, turbūt, tik Tėviškės Žiburių redaktorių), kai už giminės pamatymą pavergtoje tėvynėje, tą giminę (nesąmoningai) įduodame okupantui įkaitu ir t. t.

Ir štai, po šitokių mūsų tautos klaikių nuodėmių nesibaigiančios litanijos, kaip Feniksas iš pelenų, staiga iškyla ir praeities kardo aštrumu sušvinta Algirdas Gustaitis su savo tikrosios Lietuvos žemėlapiu! Tai sensacija! Tai vergijos prispaustai tautai fenomenas — jos šviesi viltingos ateities vizija!...

Šis tikrosios Lietuvos žemėlapis, remiantis įvair. pasauliniuose archyvuose surinktais duomenimis bei autentiškomis nuotraukomis, Alg. Gustaičio buvo pradėtas 1955 m. ir baigtas 1971 m. (vėliau tik papildant ir kaikurias vietas patikslinant), bet prie šio žemėlapio rengiamam veikalui — Tikroji Lietuva medžiaga buvo pradėta telkti žymiai anksčiau ir baigta tik praeitais metais, o šįmet autorius Alg. Gustaitis tikisi ir šį veikalą galutinai užbaigti ir atiduoti leidėjams.

Šios datos rodo, kad dideli dalykai kuriami iš lėto ir — ką vienas žmogus gali padaryti; taigi ir šiuo atveju, anot to mūsų nusikalto šūkio: Ir vienas lietuvis — Lietuva!

Šio milžiniško darbo autoriaus buvo daug važinėta, susirašinėta su geografais, istorikais, politikais ir kitokių sričių žinovais, kurie skatino šio mokslinio darbo nenutraukti ir patys savo pastabomis bei patarimais talkino, pvz., dr. M. Anysas, geogr. A. Bendorius, E. Simonaitis, M. Gelžinis, dr. J. Jakštas, dr. Z. Ivinskis, plk. Vėgelis, prof. M. Biržiška, Daumantas Čibas, dr. Raulinaitis dr. M. Gimbutienė, J. Dainauskas, M. Žymantienė ir kt. (kai kurie iš čia suminėtų jau mirę).

1972 m. šį Alg. Gustaičio darbą užgyrė JAV LB C. V-bos žemėlapiams leisti k-jos pirm. dr. Vl. Viliamas, 1977 m. ypač daug patarimų bei pastabų atsiuntė dr. Jonas Puzinas; žemėlapį techniškai apipavidalinant daug kantrybės ir ištvermės įrodė dipl. braižytojas Kęstutis Stropus, simbolinius miestų herbus piešė dail. Telesforas Valius; finansiškai darbą parėmė poetas Petras Babickas iš Brazilijos, Liūtas Grinius, Elena ir Juozas Svetikai, Algis A. Regis, dr. R. ir dr. G. Sidriai, Jonas Stelmokas ir kiti.

Šio žemėlapio plotis 28" (41 cm., su apvadais 33" (84 cm.), aukštis 22.5" (57.5 cm.), su apvadais 27¾" 70.5 cm.), mastelis 1:1000,000; spausdino amer. spec. spaustuvė Chicagoje; leidėjai LŠST ir Lietuvių Istorijos D-ja (adresai: I-sios 2417 W. 43 St., Chicago, Ill. (312) 376-0551; II-sios 6547 South Washtinaw Ave., Chicago, Ill., tel. (312) 776-3209). Žemėlapis sieninis (nelankstomas), kaina 10 dol., persiunčiant brangiau.

Kaip jau minėjau, prie šio žemėlapio Alg. Gustaitis jau parengė ir dar šįmet tikisi išleisti specialų iliustruotą apologinį veikalą Tikroji Lietuva, susidedantį iš kelių dalių ir autentiškais dokumentais bei nuotraukomis įrodantį tikrosios Lietuvos teritorinį plotą su svarbesniais miestais, ežerais, upėmis ir keliais; pagal šio veikalo duomenis nubraižytas ir šis žemėlapis.

Abu dalykai lietuvių tautai labai svarbūs: studijuotini ir laikytini mokslo instituciose, skaityklose, muziejuose, etc., bet didžiausios reikšmės turintys mūsų diplomatinėms tarnyboms, ypač eventualiai prireikus argumentų ginant ateities Lietuvos reikalus tarptautiniame forume, nustatant valstybių sienas.

Sakoma, kad istorija žmoniją moko, bet taip pat visiems gerai žinoma, kad nieks iš jos nepasimoko: didysis tautų ryklys — caras užspringęs Japonija (kaip dabar kompartija Afganistanu ir Lenkija), žuvo pats su visa savo generacija ir visą rusų tautą bolševikinėn bėdon įtraukė, Adolfas Hitleris, nepasimokęs iš Napoleono klaidų taip pat žuvo, tokion pat nelaimėn įtraukdamas dalį vokiečių tautos ir visos Europos; Pabaltės valstybėlės buvo nevieningos ir netikėtiems įvykiams nepasiruošusios. todėl be šūvio pasidavė bendram priešui ir dar šiandien jam tebevergauja...

Atsilaiko tas, kas iš anksto pasiruošęs. Todėl ir šie du Alg. Gustaičio veikalai, manding, daugiau skirtini tautos diplomatiniam pasiruošimui, nes jeigu kanibalas neteisėtai gavo tą, ko neturėjo, tai kodėl mums, laiko gongui prabilus, nebandyti teisėtai atgauti bent dalį to, ką mūsų protėviai turėjo? Šiame barakūdų amžiuje ar nevertėtų ir mums vergiškos sampratos premisą pakeisti beatodairiniu doktrinizmo šūkiu: Pereat mundus, fiat iustitia ((težinie pasaulis, bet tebūnie teisybė)!

Atrodo, kad Algirdas Gustaitis, minėtais veikalais perėjęs į mokslinį žurnalistikos žanrą, jau rimtai bando paruošti lietuvių tautos vadus fatališkam žygiui — diplomatiniu keliu atgauti tikrosios Lietuvos žemes... Ave, Caesar, morituri te salutant!...

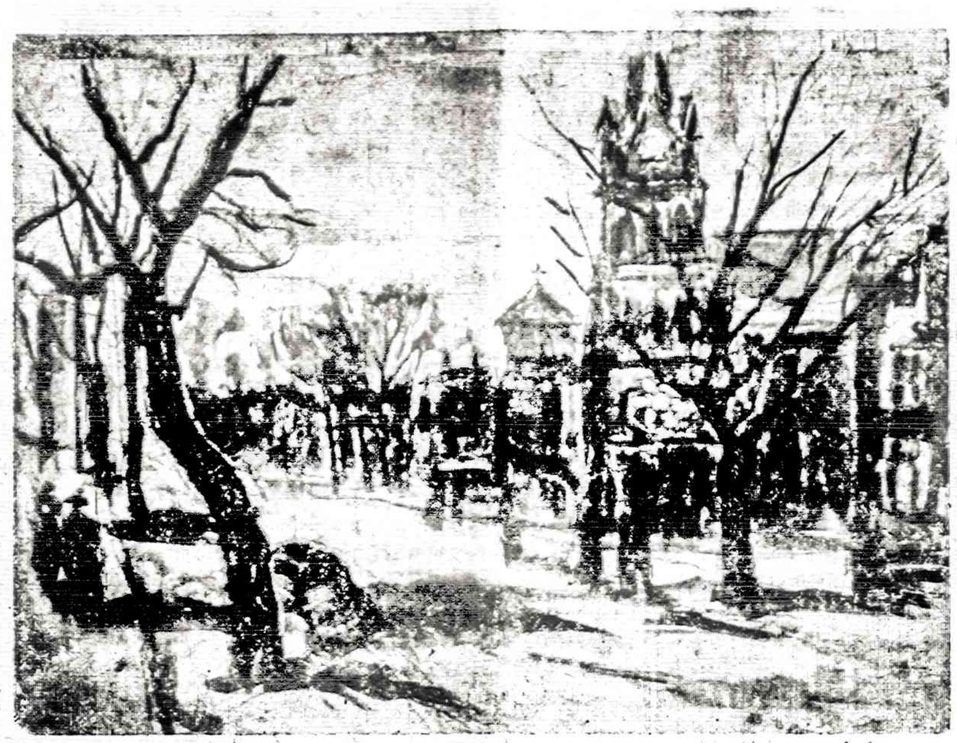

M. ŠILEIKIS — Saitos žiemos vaizdas

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DARBUOTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

(Tęsinys)

Lietuvių Kultūros Instituto vedėjas vyr. mokyt. Vincas Bartusevičius painformavo apie jo vadovaujamos įstaigos įkūrimą, darbą ir planus, aptarė skirtumą tarp Lietuvių kultūros instituto ir Lietuvių kultūros draugijos.

Labdaros draugijos pirmininkas Jonas Glemža pranešė, jog ši draugija rūpinasi daugiausia Lenkijos lietuvių jaunimu. Dabar tenykštis jaunimas labiausiai pageidauja lietuviškų nygų. Buvo pasiūlyta parama ir Brazilijos lietuvių jaunimui, bet neatsirado norinčių ja pasinaudoti.

Po pietų Lietuvių Kultūros Draugijos pirmininkas Algirdas Palavinskas nušvietė tos draugijos veiklą, nurodydamas į sutinkamus sunkumus.

Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas pastebėjo, kad mūsų mokylą išlaiko vokiečių vyriausybė. Lietuviams tenka pasirūpinti tik bendrabučiais. Pateikė mokinių statistiką. Metams baigiantis bus kreipiamasi ir į Vokietijos lietuvius paramos ir prašė jos neatsakyti. Pasidžiaugė didelių abiturientų skaičiumi šiais metais.

Tėvas Alfonsas Bernatonis, OFM Cap., atkreipė dėmesį į lietuviškos parapijos metus, pateikė lietuvių kunigų Vokietijoje statistiką ir kvietė susirūpinti šio krašto lietuvių religinio aptarnavimo išlaikymu, kuris yra glaudžiai susijęs ir su lietuvybės išlaikymu.

Pirmininkas V. J. Damijonaitis reziumavo suvažiavime iškeltus klausimus, dėkojo už aktyvų prisidėjimą prie jų svarstymo ir ypač už darbą apylinkėse. Sugiedotas tautos himnas.

Vakare persikelta į pilies salę. Čia programą pateikė Lietuvių kultūros draugija. Gražiai paminėtas Maironio jubiliejus kun. Kazimiero Senkaus paskaita, kurioje jis žinoviškai aptarė jubiliato giesmes, jų kilmę ir kompozitorius. Maironio religinę ir patriotinę poeziją deklemavo [illegible] denis. G[illegible] ta Ieš[illegible] tė. Kun. S[illegible] lė Paltinienė, pal[illegible] Arvydo Paltino, duetu pag[illegible] o Tėvynės leiski mūsų. Motinėle ir Pirmyn į kovą už tėvynę. Jiems giedant, Marija, Marija, [illegible] salė.

Po vakarienės [illegible] koncertui meistriš[illegible] certavo viešnios iš [illegible] — solistė Vilija ir smuikininkė Henrieta Mazuraitytės, pianinu palydimos prof. dr. Romualdos Kollars Lampsatytės. Vietos vokiečių dienraštis "Lampertheimer Zeitung" taip apibūdino menininkes: "Prof. dr. Ra[illegible] ta Lampsatis-Kollars buvo [illegible] tusi palydovė, savo ryškiu muzikalumu ir virtuozi[illegible] mu vadovavusi smuiko [illegible] dinavimo solistėms, sutelktame koncertui meistriš[illegible] brandumą. Vilija Mazuraitytė impon[illegible] savo turiningu, sutelktai panaudotu sopranu. Haendel'o dainas ir Schumano kūrinius ji dainavo pažymėtinai jausmingai ir raiš kiai. Ypač temperamentingai skambėjo tėviškės dainos.

Daug katučių pelnė ir Henrieta Mazuraitytė, kuri, grodama Mozarto kompozicijas, įrodė pažymėtiną brandumą". Reportažą apie "lietuvių kultūros dienas" L. Z. išsispausdino pirmame puslapy su menininkių ir dalies auditorijos nuotrauka. Apie renginį rašė ir "Mannheimer Morgen".

Pasisotinę menu, visi grįžo į valgyklos salę, kur ilgai ir linksmai vakarojo dainuodami, šokdami ir šnekučiuodamiesi. Veikė kavos, gėrimų ir užkandžių barai.

(Bus daugiau)

(Iš Vok. LB Biuletenio)

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo** 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą. Vincas Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Mačiūno, P. Jodi[illegible] J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Vo[illegible] Meilaus straipsniai bei studijos [illegible] M. K. Čiurlionio. M. Šileikio, V. Kašubos. [illegible] kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja [illegible]

● **DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE,** poetės, rašytojos [illegible] tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai [illegible] šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir [illegible] tiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais [illegible] bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2

● **VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS.** Autorė [illegible] tas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai [illegible] gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio [illegible] ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už $2.

● **LIETUVIŠKASIS PAMARYS,** Henriko Tomo-[illegible] įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis [illegible] Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje [illegible] vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. [illegible] naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. [illegible]

● **KĄ LAUMĖS LĖMĖ,** rašytojos Petronėlės [illegible] minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvai [illegible] maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

● **JULIUS JANONIS,** poetas ir revoliucionierius [illegible] tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje. Žiūr. [illegible] Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poezi[illegible]. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS,** M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 208 psl. Knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Užsakant paštu, prideda doleri pasiuntinio išlaidoms.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicagos lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina $15.
Persiuntimas — $1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
V. MALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• KŲPESTINGAI ĮRIŠTI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Šventadieniais nuo 9 val. ryto iki 1:30 val. vak.
D. KUSELMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

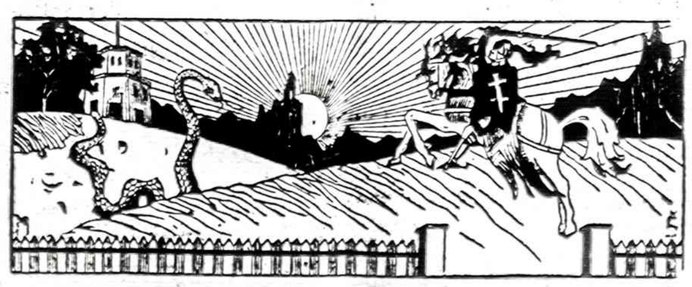

Inž. LIŪDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina $25. Kieti viršeliai. Paštas $2.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6199

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year $22.00 per six months $12.00 per three months. Canada $45.00 per year. Other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kituose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Į redakciją Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6199.

Pinigus reikia siųsti adresu Money order'iu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Melu ir šmeižtais sėja neapykantą

Vasario 22 dieną Illinois valstijoj vyks pirminiai rinkimai. Vietoj debatų, politinių, kultūrinių ir ekonominių klausimų nagrinėjimo, neprotingi politikai, nenusiskėliai ir neapykantos skleidėjai pirminius rinkimus nori nukreipti prieš Marquette Parką.

Marquette Parke gyvena didokas lietuvių skaičius, bet lietuviai čia daugumos niekad nesudarė. Marquette Parke gyvena didokas meksikiečių, puertorikiečių, vokiečių, švedų, lenkų, žydų, britų ir kitų tautybių žmonių skaičius. Iki šio meto visi gražiai sugyveno, naudojosi Amerikos gerbūviu bei laisve, bet niekad nebuvo tokio žiauraus kūrstymo prieš Marquette Parko gyventojus.

Lietuviai buvo išsimėtę po visą Chicagą. Dar ir dabar yra lietuvių įvairiose Chicagos apylinkėse, bet paskutiniu metu lietuvių skaičius Marquette Parke padidėjo, nors ir dabar jie nesudaro gyventojų daugumos. Bet lietuviai pastatė ligoninę, bažnyčią, mokyklą, turi kelias krautuves, restoranus ir kelis šimtus gyvenamų namų. Lietuviai tuos namus gerai prižiūri, moka mokesčius, apsodina gėlėmis, sutvarko kiemus, palaiko švarą, padeda prižiūrėti parką ir visą apylinkę.

Lietuviams daug lengviau prižiūrėti savo namus, kai ir kaimynas prižiūri, arba bent nesuteršia. Jei kaimynas negali, tai lietuvis jam padeda.

Ar toks lietuvio būdo bruožas yra blogas? Ar kiti parkai negalėjo būti tokie, koks yra Marquette parkas? Ar Marquette parkas negali būti pavyzdžiu kitiems parkams? Ar yra koks įstatymas, kuris sako, kad visa Chicaga privalo būti nukalta pagal vieną kurpalį? Chicaga, sako, privalo būti integruota, bet ar jos integracijai reikalingas Marquette Parko išgriovimas, kaip yra išgriauti kiti parkai? Ar gyvename tokį laikotarpį, kad viską turime griauti, kol dar nesame pasiruošę statyti?

Prieš kelis metus svieto lygintojai bandė Marquette Parką pamokyti, kaip reikia pravesti "integraciją", bet greitai pajuto, kad ne visi yra pasiruošę "senąjį pasaulį" ardyti.

Reikia prisiminti, kad lietuviai atvyko į Marquette Parką, kai čia jokio parko nebuvo. Kur šiandien 63-oji, 67-oji, 71-oji, California, Kedzie ir kitos gatvės, tai buvo laukai ir balos. Lietuviai laukuose vedė gatves, statė namams pamatus, planavo ligonines, bažnyčias ir krautuves, vedė vandentiekius, sodino medžius, gėles, tvėrė darželius. Lietuviai į Marquette Parką pradėjo trauktis, kai kitose miesto dalyse gyvenimas darėsi neįmanomas. Lietuviai į Marquette Parką važiavo, kai savo namus naudoti negalėjo, kai juos svieto lygintojai griovė Jackson Parke, Ashland Avenue srityje, Damen Ave. apylinkėje.

Reikia neužmiršti, kad lietuviai neteko savo namų, kai rusai įsiveržė ir iš lietuvių viską atėmė. Jie bėgo kain stovėję. Amerikon atvažiavę turėjo sunkiai dirbti, taupyti, kol pajėgė savo namelius įsigyti, o kai juos paliko, tai kėlėsi į Marquette Parką.

Lietuviai ir toliau būtų gyvenę, jeigu nebūtų atsiradęs John Šoliūnas ir nebūtų prieš lietuvius ir Marquette Parką paleidęs įvairiausių gandų. Tai tas pats Šoliūnas, kurį kunigai Rimšelis ir Garšva paėmė į redaktorius. Šoliūnas būtų ir toliau gyvenęs Marquette Parke ir dirbęs Chicagoje, ir niekas apie jį nieko nebūtų girdėjęs. Bet kai pakėlė jį redaktoriumi, o vėliau jį turėjo atleisti, tai įžeidė jo ambiciją. Jeigu tie du kunigėlaii būtų žinoję, ką darė, tai būtų į redaktorius jo nekvietę. Pakvietė ne jį vieną. Turi ir daugiau tokių. Reikalai pablogėjo, kai Šoliūną reikėjo atleisti. Du kunigėliai jį įžeidė, o jis pradėjo keršyti visiems lietuviams.

Jeigu Šoliūnas būtų kitiems pasakojęs, kad iš Western Avenue lietuviai būtų padarę Berlyno gėdos sieną, tai būtų netikėję, bet juodžiai patikėjo. Kiti būtų pusvalandį prie Western Ave. pastovėję ir būtų įsitikinę, kad prie tos gatvės lietuviai jokių sargybų neturi, kad rytinėje Western Ave. pusėje dar visa eilė lietuvių gyvena. Kiekvieną dieną tūkstančiai juodžių automobiliais, autobusais važiuoja į Vakarus dirbti ir parvažiuoja; kad toks pat lietuvių skaičius važiuoja į Rytus ir niekas jiems nekliudo.

Šoliūnas melavo juodžiams, kai tvirtino, kad Western Ave. yra Berlyno siena; melavo Defender redaktoriams ir melavo visai Chicagai, tvirtindamas tokį dalyką.

Šoliūnas neteisybę juodžiams sakė, kad aldermanas Frank Brady yra rasistas. Žmogus ketverius metus dirbo su baltais ir juodais precinkto kapitonais, ir nė vienas juodaodis juo nenusiskundė. Tuo tarpu ateina baltaodis Šoliūnas ir tvirtina, kad Brady yra rasistas. Šoliūnas, matyt, nežinojo, kad aldermanas Brady yra ne lietuvis. Jam rasistai yra lietuviai.

Aldermanas Brady ne lietuvis, bet jis su lietuviais, kaip ir su negrais, gražiai sugyveno ir dirbo. Gražiai su negrais sugyveno ir Šoliūnas. Aldermanui Brady einant savo pareigas, juodaodžiai laisviausiai užvažiuodavo pas Šoliūną. Niekas prie išgalvotos Berlyno sienos nestovėjo, juodaodžiams nieko nesakė. Šoliūnas su savo žmona ir savo vaikais važiuodavo į lietuvių piknikus ir nė vienas lietuvis jam jokios pastabos nepadarė, jam neišmetinėjo, nieko nesakė.

Šoliūno vaikai, be jokių sunkumų peržengę tą jo išgalvotą Berlyno sieną, eidavo į lietuvių mokyklą lietuvių kalbos mokytis. Jeigu jau lietuviai būtų tokie rasistai, kaip Šoliūnas papasakojo Defender redakcijos nariams, tai kuriam galui savo vaikus jis ryžosi leisti į lietuvių mokyklą? Kaip kiekvieną dieną šimtai juodžių vaikų eina į Marquette Parke esančią pradžios mokyklą ir nieko jiems neatsitinka? Anksčiau jie būriais įsiveržd avo į krautuves ir jas "apvalydavo", bet dabar savininkai pastato sargus, kurie neįsileidžia daugiau keturių vaikų iš karto. Kai šie "apsiperka" ir išeina, tai kitus keturis įleidžia.

— Suprantama, kad juodaodžiai bijo įžengti į Šv. Kryžiaus ligoninę, esančią šioje apylinkėje. Marquette Parkas nėra laisvas kraštas, — juodžiams pareiškė Šoliūnas.

Tai yra gryniausias Šoliūno šmeižtas. Šv. Kryžiaus ilgoninėje yra juodaodžių gydytojų, slaugių, valytojų ir ligonių. Šoliūnas skleidžia melą ir šmeižtą prieš Frank Brady, Marquette Parką, Šv. Kryžiaus ligoninę ir apie teisę laisvai judėti Marquette Parke.

Melu ir šmeižtais iki šio meto niekur nėra nužengtas žingsnis pirmyn. Kuriais sumetimais J. Šoliūnas paskleidė juodaodžių tarpe tiek daug neteisingų žinių ir šmeižtų prieš Marquette Parko lietuvius — sunku suprasti.

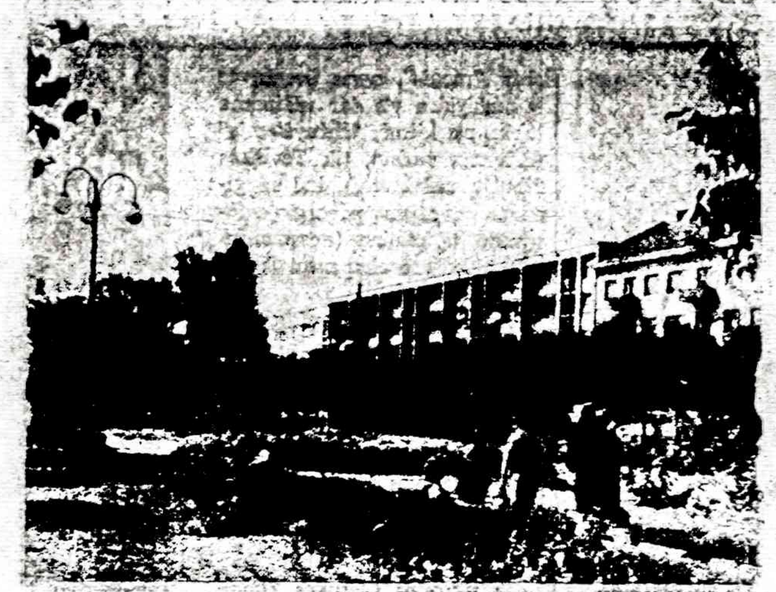

Panevėžio miestas

DELFINA TRIČIENĖ

B. KVIKLIO "LIETUVOS BAŽNYČIOS"

Skaitytojams prašant, pakartojame Delfinos Tričienės 1980 metais Naujienose spausdintą B. Kviklio "Lietuvos bažnyčios". *N. R.*

Negalima skustis, kad išeivija nebeišleidžia knygų. Tiesa, mažiau išleidžiama beletristikos, bet užtat lentynos pasipuošia prabangiais politinio, kultūrinio, istorinio turinio leidiniais bei albumais.

Viena iš tokių knygų yra B. Kviklio "Lietuvos Bažnyčios" I tomas, kuris apima Telšių vyskupiją. Jautraus įvadinio žodžio pabaigoje autorius taria, kad "šis darbas bent iš dalies prasklei kieta ir tapsią geležinę uždangą, parodys skaitytojui mūsų protėvių sukurtas vertybes ir bent mintimis bei vaizdais nuves jį į tėvų bočių žemę, iš kurios esame kilę ir kurios dvasia gyvename". Įvadas parašytas lietuvių ir anglų kalbomis.

Toliau seka P. Jurkaus istorinė vyskupijos apžvelga nuo krikščionybės įvedimo iki nepriklausomos Lietuvos laikų.

Seka paties autoriaus B. Kviklio Telšių vyskupijos istorija ir struktūra su trumpučiu bolševikų ir nacių laikotarpių aprašymu. Pridėtos trumpos vyskupų biografijos, daug nuotraukų ir nužudytų bei kalintų kunigų sąrašas iš LKB kronikos Nr. 30. (Tenka pasiebėti, kad išeivijos leidiniuose turime pilnesnių sąrašų).

Antra knygos dalis, bažnyčių nuotraukų albumas, daro nepaprastą įspūdį. Šventa Žemaičių žemelė su jos bažnyčiom ir koplyčiom stojasi prieš akis tokia, kokią ją palikom 1944 metais. Autorius neapvilia sakydamas įvadę, kad "iš dalies prasklei kieta ir tamsią geležinę uždangą", nes dauguma nuotraukų gautos iš ok. Lietuvos su paskutinių kelių metų datom.

Ši knygos dalis, sakyčiau, svarbiausia. Svarbiausia ta prasmė, kad ją žiūrės ne tik tie, kurie tose bažnyčiose krikštyti, pirmąją Komuniją priėmę, sutuokti, bet ir tie, kurie gimę užsienyje ir lietuviškai gal silpniau beskaito, arba lietuviškai nebemoka. Tie tik datas supras... Būkime atviri: didelė dalis skaitytojų pirmąją knygos dalį permes akimis apgraibom.

Praėjus pirmam įspūdžiui ir skleidžiant albumą lapas po lapo, skaitant prie nuotraukų pridėtas istorines apybraižas, nuotaika pradeda keistis... Užvertus paskutinį lapą pajunti skaudžią apgavystę: albumas rodo tik šviesiąją mėnulio pusę! Žinai, kad yra kita pusė, permirkusi krauju ir ašarom, pulsuojanti išjuokimais, paniekinimais, persekiojimais... Deja, albume jos nesimato...

Duosiu keletą pavyzdžių. Tik keletą iš daugybės. Nesilaikysiu alfabetinės tvarkos, bet pradėsiu nuo Žemaičių vyskupijos centro — Telšių.

TELŠIAI. 1941 metais birželio mėn., iš 24-tos į 25-tą naktį, Rainių miškelyje (4 km. nuo Telšių) sadistiškiausiu būdu buvo nukankinti 73 lietuviai. Telšių kalėjimo politiniai kaliniai. Kankinių palaikams saugoti ir paminklai pastatyti buvo įsteigtas komitetas. Komiteto rūpesčiu, kankinimo vietą buvo aptverta ir pastatyta lenta su užrašu. Kankinių kapas buvo papuoštas antkapiu su akmenų mozaikos kryžiumi ir Gedimino stulpais, o prie kapo augančio beržo pritaisytas Rūpintojėlis. Kapą nuolat puošė gėlės.

Žmonės iš visos Lietuvos kapą lankė kaip šventą vietą. Jau buvo padėti pamatai ir sugabenta dalis medžiagos paminklinei koplyčiai statyti, į kurią buvo numatyta perkelti kankinių palaikus. Antrą kartą grįžę bolševikai viską sumaikino ir kapą išniekino.

(Bus daugiau)

— Milwaukee State Parke buvo reikalingi 200 darbininkų. Susirinko apie 20,000 bedarbių, kurie tikėjosi būti priimti.

— Salvadore vyksta lemiamas mūšis tarp valdžios karių ir įsibrovėlių.

JUOZAS ŠVAISTAS

ELDORADO

Tęsinys)

Aldona grasindama šūktelėjo:

— Mari, liaukis!

Toji atsuko kandų veidą ir nueidama kyštelėjo liežuvį.

* * *

Sekmadienis Aldonai ir Marytei buvo paprasta, eilinė diena. Darbas virtuvėj ir valgykloj niekuo nesiskyrė nuo kitų dienų. Priešingai, sekmadieniais ar šventadieniais dar daugiau buvo reikalaujama tiek puošnumo, švaros, tiek skanesnių, įvairesnių valgių ant stalo. Visa tai ne mažino, bet didino darbo įtampą ir tomis dienomis.

Kai abi jos pasirengusios anksti rytą skubėjo į miestą, į savo darbovietę, visoj stovykloj tebebuvo tylu ir tuščia. Niekur nė vieno žmogaus. Visur tebesireiškė dar miego pajėgumas. To pat miego glėby saldžiai tebesvaigo ir likusios trys draugės.

Žodis "draugės" nėturėjo čia tos prasmės, kaip dvasinio bendrumo saitai. Šitokio veiksnio jų santykiuose kaip ir nebuvo. Subendrino jas dabartinė pastogė stovykloj ir pirmoji darbovietė Vokietijoj. Įvairiomis propagandinėmis kalbomis ir gražiais pažadais jos buvo vokiečių sugundytos ir visiškai vienos atitrauktos nuo namų. Karui pasibaigus, likosi svetimos vokiečiams ir visai nebereikalingos. Jų būklė sunkėjo dar ir dėl to, kad nei giminių, nei gerų bičiulių Vokietijoj neturėjo. Teko ieškoti paramos lietuvių tremtinių stovyklose. Įvairiais keliais ir skirtingomis aplinkybėmis pateko jos į šitą stovyklą. Kadangi maždaug vienos rūšies buvo gyventojos, tad ir gavo bendrą kambarį viename iš barakų.

Tą rytą Marytė atsikėlė be galo pikta ir susierzinusi. Ji greit šnirpšdama apsirengė ir buvo beišbėganti jau. Aldona gerai jautė tą nuotaiką, tik visai nenusivokė, kodėl taip staiga atsitiko. Ramiu, dažnai širstančiam vaikui taikomu kalbos tonu ji pasakė:

— Palauk, Mari! Juk toliau kaip valgykla negi nubėgsi. O ten visvien teks susidurti ir draugė dirbti.

Marytė tebeširdo. Uždaras jos nirštas, piktas bėjėgiškumas staiga sprogo.

— Dėl to ir siaubas. Aš akių nebegaliu pakelti ant tavęs. Tokią kiaulystę tu man vakar pakišai...

— Kas? Kaip?

— Vaidink dabar šventuolėlę, nieko nežinančią ir neišmanančią. Palauk, atsirugs dar tau tas ožio būdas. Reikės batukų, šilkinių kojinių, geresnės suknelės panorėsi, tada maloniai prisiminsi Edzką. Bet jau bus per vėlai. O ką su tuo George prisilakstysi, gal tik vieni velniai kvatosis.

— Keista tu, Mari, ir tiek. Visai nesuprantu dabar tavęs ir to tavo pyktavimo!

— Vėl nesuprantu!

— Na, žinoma! Kam dabar tos staigios piršlybos su Čiobriu ir kodėl tie priekaištai dėl George? Kai jis buvo "tavo", aš nė kiek nesijaudinau ir nė vienu piktu žodžiu neužkirtau. Juk tu pirmoji prisičiulbėjai prie George. O jei ilgiau pasilaikyti nesugebėjai, negi aš dabar kalta? Juk tu pati žinai, kad aš nei veržiausi prie jo ypatingai, nei dabar tavo naudai palenkti neišmanau. Katrą nori, tą ir renkasi. Čia jau vyrų pirmumas. Nieko nepadarysi, kol tokia tvarka.

Marytė tylėjo. Nervingai kraipė ji žandą ir kandžiojo apatinę lūpą. Nutilo ir Aldona. Abi tylėdamos važiavo tramvajumi ir išlipusios išsiskyrė valgykloj.

Kas buvo netolimoje praeityje, Aldona teisingai ir atviai atskleidė, tačiau dėl dabarties suktai nutylėjo. Alškiai nuslėpė, kad George patinka jai ir kad ji nėra abejinga jam.

George žavėjo ją kaip vyras ir kaip išdidus, valingas daug galinčios Amerikos karys. Jis buvo šviesiaplaukis, melsvomis patraukliomis akimis. Visada linksmas, nerūpestingo būdo, stambokas ir sukštas. Nuolat tryško iš o energija, gyvenimo džiaugsmas. Stambokai jo figūrai užteko elegancijos ir švelnumo.

* * *

Juo tolyn, juo daugiau pavasaris nėrėsi iš kailio. Jis dūko kaip pašėlęs. Miesto alėjose baltomis, raudonomis puokštėmis sužydo kaštonai. Baltosios akacijos tiesiog marino savo sodriu svaiginančiu kvapu. Visur šilta, lepumas. Kūnas palaidai neramus. Viduje tvinsta kažkoks besotis alkis, troškimas.

Buvo vėl vienas vakaras. OFFICERS CASINO. Muzika guaibė už paširdžių. Daugelis šoko ir svaigiai glaustėsi vienas prie antro. Šį vakarą Aldona nebesipriešino jau, kai George pravėrė jai privatinio savo kambario duris.

Įprastas, trafaretinis vokiško apstatymo kambarys, bet Aldonai atrodė jis mielas ir jaukus. Gyvai žvalgėsi ji po sienas. Čia kabėjo dailiai įrėminti stereotipiniai vietinės būties oleodrukai. Čia margavo paveikslėlių pavidale protestantiškos išminties ornamentuoti pamokymai. Neveikė jie dabar Aldonos kaip dorovės receptai. Stipresnio įspūdžio padarė jai didžiulio vanago iškamša. Plėšrioj pozoj, visu platumu išskėstais sparnais skriejo jis ties pats sofos viduriu. Visai iš arti galėjo stebėti dabar šį galingąjį padangių laisvūną ir žemės sparnuočių siaubą.

Kol Aldona smalsiai apžiūrinėjo kambario apstatymą, George ruošė vaišes. Jis dėjo ties savo viešnia ant apvalaus stalelio ką tik išmanydamas. Laimėtojo džiaugsmas blaškė ji visą. Ne vaikščiojo jis po kambarį, bet šokinėte šokinėjo nuo spintos iki stalelio ir atgal. Nuolat švilpavo ir niūniavo įvairias melodijas. Ką pasakęs ar atsakydamas į Aldonos žodžius, tuojau garsiai nusijuokdavo. Baigė jis ruošą dviem ružavais stikleliais ir atsisėdo sofoje šalia Aldonos.

(Bus daugiau)

K. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina $5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

ALEKSANDRO MANTAUTO ATSIMINIMAI APIE PŪTVĮ

(Tesinys)

Vyresnių ir jaunesnių tarnautojų nuomonė dėl daiktų prekybos per diplomatinius vagonus ir diplomatinius pakietus buvo aiški. Manėme, kad tą prekybą reikėtų tęsti, tik ne privačiai ministerio bei direktorių nuožiūra, bet valstybiniu mastu. Bendraujant su Estijos ir Latvijos atstovybių pareigūnais sužinojome, kad Estijoje ir Latvijoje tokia prekyba vyksta vadovaujant specialiems vyriausybės pareigūnams, o pelnas naudojamas sustiprinti abiejų valstybių fukso fondus. Tačiau iki bylos iškėlimo mūsų ministeriui ir kitiems ministerijos pareigūnams vyriausiame Tribunole, atrodo, Estijos ir Latvijos pavyzdžiu neteisėta pasinaudota.

1920-aisiais ir 1921-aisiais metais dar buvo gyvas tremtinių grįžinimo iš Rusijos darbas. Apskričių viršininkai ir policijos vadai per Vidaus reikalų ministeriją mūsų ministerijai siųsdavo pažymėjimus apie Rusijoje užkliuvusius piliečius, kurie būk tai yra gimę Lietuvoje ir todėl turį teisės grįžti į gimtąjį kraštą pagal Lietuvos-Rusijos sutartį. Bet tie pažymėjimai daugiausia lietė ne lietuvius, o svetimtaučius, ypač Sualkijos miestuose. Prieš Didįjį karą esu tenai buvęs trijuose apskričių miestuose ir gyvenęs viename bažnytkaimyje, tik ne buvau matęs tokios daugybės svetimtaučių, kuri būtų galėjusi pateisinti liudijimą apie stebėtinąją giminių skaičių. Buvau įsitikinęs, kad mūsų miestų ir miestelių prekybai ir, be to, nesant lietuvių rankose, nereikėtų dirbtiniu būdu dauginti svetimtaučių elemento Lietuvoje.

Nors gerai pažinojau Vidaus reikalų ministerijos pareigūnus, be savo vyresnybės leidimo ir įgaliojimų nedrįsau jiems ponesim kaišioti tuos pažymėjimus, kelti abejones ar prašyti patikrinimo. Todėl pažymėjimus rodžiau mano viršininkams ir vyr. bendradarbiams Užsienio reikalų ministerijoje ir klausiau, ką su jais daryti. Bet visi norėjo nusikratyti tuo reikalu ir siūlė toliau vykdyti iki š. t. praktikuotą procedūrą — siuntinėti pažymėjimus į Maskvą Lietuvos atstovybei.

Bet mano kantrybė jau buvo išsisėmusi. Supratau, kad esu, teisingiau, turiu būti ne klusnus darbo pelė arba darbo techniko garbingose įstaigose, ne kreipdamas dėmesio į to darbo turinį, bet daugiau visuomeninio darbo dalyvis, trūkumų šalintojas, ateities siekėjas... Tą vieną vakarą sukviečiau savo draugus, kurie man siūlė imti organizacinių priemonių Lietuvos tautinio ir valstybinio gyvenimo trūkumams šalinti, Lietuvos žaizdoms gydyti, šalinti kliūtis lietuviškumo ir teisėtumo įsiviešpatavimui mūsų krašte. Mūsų pasiryžėlių buvo vos penki, bet kiekvienas vis iš kito įstaigos, skirtingos jaunimo organizacijos ir net iš policijos ir prokuratūros. Taigi tikras mėnys. Pasiryžome rinkti reikalingas žinias, o turint medžiagą siekti savo tikslo žodiniais arba raštiškais įspėjimais, gi reikalui esant kelti bylas teismuose ir veikti dar griežtesnėmis priemonėmis.

Toji slapta mūsų organizacija pasirinko labai efektingą vadą, bet jinai nieko nenuveikė. Vlado Pūtvio dėka. Suėję su Pūtviu į kontaktą, išgirdom jo neigiamą nuomonę dėl mūsų organizacijos reikalingumo. Pūtvis džiaugėsi, kad atsirado jaunų žmonių, kurie rūpinasi gydyti tautos ir valstybės žaizdas. Tokie žmonės, sakė jis, tai "tikri pirmagimiai tautos vaikai". Bet — tiktai vaikai, nes pasirinko veiklos priemones, kurias naudoja viešoji ir slaptoji policija bei prokuratūra su teismais. Kad ir kažin kiek padidinsim policijos ir teismų kadrus, neišnaikinsim nusikaltėlių ir neišauginsim pavyzdingų tautiečių ir piliečių, jei nedirbsim auklėjimo darbo. Tėvams, bažnyčiai ir mokyklai į talką, tęsė Pūtvis, turi ateiti visuomenės organizacinis auklėjimo darbas su viešąja opinija. Jis užbaigė, pakartodamas, kad mūsų penketuko slaptosios organizacijos yra labai reikšmingas jaunesniosios karos nuotaikų rodyklis. Ginau galėjantieji reiškia nepasitenkinimą dabartine lietuvių visuomenės padėtimi ir ieško naujų veiklos kelių bei priemonių.

Pasikalbėjimas su Pūtviu dėl penketuko slaptosios organizacijos sudarė posukį mano visuomeniniame darbe ir padėjo man apsispręsti įsijungti į Pūtvio vadovaujamą Šaulių Sąjungos darbą. Bet tai įvyko palengva, ne iš karto. Užsienio reikalų ministerijos ėrėčiame aukšte, tame pat aukšte, kur aš dirbau, registratorės darbą dirbo Pūtvio vyresnioji dukterė Ona. Kartais ją pavaduodavo Pūtvio antroji dukterė Sofija, mano būsimoji. Jos abi buvo šaulės, karštos tėvo idėjų šalininkės. Jos man pasakė, kad ketvirtadieniais jų namuose vyksta priėmimai bendradarbių, draugų ir visuomenės veikėjų ir būna pasikalbėjimai platesniais Tėvynės reikalais. Tėvo ir motinos vardu, Ona ir Sofija mane kvietė ateiti į jos ketvirtadienius.

Prieš pasikalbėjimą su Pūtviu dėl mūsų penketuko jo ar jiau nepažinau. Bet porą kartų buvau girdėjęs jį viešai kalbant. Kartą jis kalbėjo visuomenės vardu atidarant sporto šventę Lytauto kalne. Jo kalba buvo įkinanti, bet ne mitinginė; tai buvo ramaus kultūrininko kalba su filosofinių minčių priemaiša.

(Bus daugiau)

— Britų komisija pripažino, kad vyriausybė turėjo spręsti Falklando salų klausimą ir išvengti karo.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8—3 val
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
Service 855-4506. Page 06058
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
4656 WEST 63rd STREET
Ligoninės: antrad. 1—4 popiet.
ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
rezidencijos telef.: 448-3543

PLUMBING
DR. A. A. DOBELIS
... darbai ir stapdymai
... Chicago
... CENTRAL AVE
... Petersburg, Fla. 33711
... (813) 321-4201

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Patarimai — Plina apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA korteles.
A. ŠEKENAS Tel. 925-8066

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5994

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

★

Lietuvių Taurągės klubo metinis narių susirinkimas įvyks sausio 23 d. 2 val. popiet, Šaulių salėje. Nariai prašomi dalyvauti, nes bus naujos valdybos rinkimas. Po susirinkimo bus vaišės.

Klubo valdyba

SENOJI GUDRYBĖ

— Iš ko pažįsti ar višta yra sena, ar ne?

— Dantys tai pasakė.

— Bet juk višta neturi dantų.

— Ji tai ne, bet aš turiu.

* * *

LENGVAS DARBAS

Mokytojas klausinėja vaikų ką veikia jų tėvai. Kai eilė priėjo paskutitniam vaikui, tas atsako:

— Mano tėvelis nieko neveikia, tiktai stovi. Jis yra policininkas.

* * *

Išmintingas yra tas, kuris bando ką nors išmokti; drąsus — kuris sugeba pats save suvaldyti; turtingas, kuris yra patenkintas savo dalia.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.
Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning.
Chocolated or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."
Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

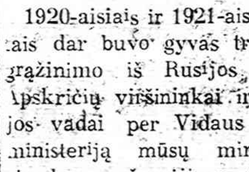

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON
EXPRESSWAY DRIVING

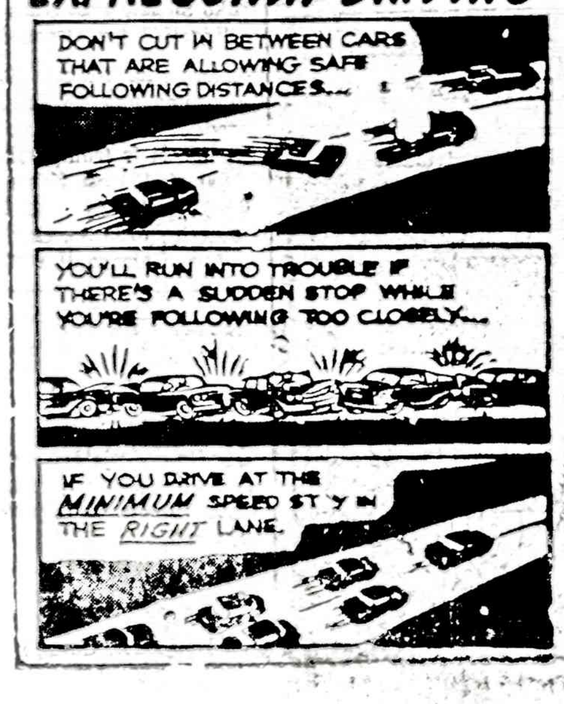

About the House

Sylvia K. Lowe, N.H.F.L.

Sylvia K. Lowe, a member of the National Home Fashions League, is Floor Fashion Specialist, GAF Corporation.

The 'Great Room' Latest Trend In Interiors

Walls between rooms in the home began to disappear in the early 1950's when the so-called "open floor plan" in interiors enjoyed great popularity. An acceleration of home building was caused by returning veterans of World War II.

The desire for something different from the two-story homes many servicemen had left when they went off to war turned the new "ranch-style" houses into a trend. Climbing stairs became passe as all-one-level living was embraced by new families coping with the post-war baby boom.

Now as we enter the energy-conscious 1980's, the open floor plan reappears, looking fresh and new. However, this time it bears a different name. It is called "the great room", which incorporates living, dining and food preparation activities into one huge space.

The spacious "great room" shown here features an eclectic group of contemporary furnishings. The open-plan concept is further enhanced by joining the kitchen visually with the living and dining areas through the use of the same elegant brick-pattern floor covering. It is GAF's handsome sheet vinyl in the "Newburgh Brick" pattern in White.

This GAFSTAR Softred floor has an easy-care no-wax surface. The deeply textured pattern has the look of real brick, yet retains its natural shine with little maintenance. The Cush-Cor foam interlayer provides comfort, warmth and noise reduction. Available in 9' and 12' widths at your nearest home improvement center or building supply dealer.

GORDON
Funeral Home and Cremation Service
Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344
1729 S Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
4410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
4424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel. 652 5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORIN
Aikštės automobiliams pastatyti

... AI
... Chicago
... AMBULANSO
ATARNAVIMAS
... KOPLYČIOS
... ROSE MAIDIS
... DALYSE

TELEFONAS C. LACH IR SŪNUS
... SOUTHWEST HIGHWAY
... Palos Hills, Ill.

BUTKUS - VASAITIS
4411 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. Olympic 2-1848

PETRAS BIELIŪNAS
4401 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3473

Lietuvis prieš Marquette Parką

Chicagos juodųjų dienraštyje "Chicago Defender" š.m. sausio 12 d. laidoje buvo įdėtas Juanita Bratcher straipsnis, pavadintas "Opponent's aide blasts Ald. Brady as a racist" (Oponento padėjėjas apkaltina seniūną Brady rasistu).

Straipsnio autorė remiasi tūlo John Soliunas (Jono Šoliūno?) pareiškimais. Iš pavardės sprendžiant, netenka abejoti, kad John Soliunas yra lietuvių kilmės. Galima spėti, jog tai yra tas pats buvęs "Draugo" redaktorius, dar taip neseniai savo vedamaisiais kėlęs erzelį ir nesantaiką lietuvių tarpe.

Trumpa žinutė apie šį straipsnį buvo be jokių komentarų įdėta į praėjusio š.štadienio "Draugą", tačiau ten nė vienu žodžiu neužsiminta, jog tas juodųjų prieš marketparkiečius kiršintojas yra buvęs "Draugo" redaktorius.

J. Bratcher savo straipsnyje rašo: "Baltasis rinkimų koordinatorius už 15-jo rajono juodąjį kandidatą seniūno pareigoms antradienį pareiškė, jog ald. Frank Brady ugdo rasinę neapykantą ir poliarizavo visą rinkiminį rajoną".

"Šiuos apkaltinimus padarė John Soliunas, Alfonso T. Smith rinkimų kampanijos koordinatorius. Soliunas palygino sąlygas Marquette Parke su Berlyno siena: juodieji yra praktiškai atskirti nuo peržengimo į kitą Western gatvės pusę."

— Neįtikėtina, kaip seniūnas Frank Brady pasirūpina Marquette Parku, į vakarus nuo Western gatvės. Jis galvoja, jog į rytus nuo "Berlyno sienos" jau niekas nebeegzistuoja, — pareiškė Soliunas savo pokalbyje įvykusiame "Chicago Defender" dienraščio raštinėje.

Į šį pokalbį jį atlydėjo pats Smith ir kiti du rinkiminės kampanijos padėjėjai.

"Pavadindamas Brady rasistu, Soliunas pacitavo atsitikimus, kurie, jo žodžiais, dramatizavo baltųjų ir juodųjų poliarizaciją, laike 20 metų jam gyvenant 15-jo rajono Marquette Parke.

— Aiškiai matosi, jog juodieji bijo eiti į Šv. Kryžiaus ligoninę. Marquette Parkas nėra laisva šalis. Aš niekada nemačiau juodo žaidėjo ar žiūrovo Marquette Parke, ar tai jis piknikautų, žaistų tenisą, ar pan. Jei juodas asmuo ateitų į šią apylinkę, jis ar ji (apsaugai) turėtų turėti apie 20 policininkų, — pareiškė Soliunas.

Pavadindamas 15-tą rajoną "vienintelių ir kitonišku", Soliūnas pasakė, jog būtų tragedija, jei Brady vėl reprezentuotų šį rajoną."

— Kita vertus, Alfonso Smith yra geriausias žmogus 15-to rajono seniūno pareigoms, — pareiškė Soliunas.

"Soliunas dar pridėjęs, jog jis dirbęs kartu su Smith Pietvakarių Englewood apylinkės piliečių taryboje ir yra įsitikinęs, jog Smith esąs tinkamiausias vyras tam darbui. Šiuo metu Smith esąs pasitraukęs iš tarybos egzekutyvinio direktoriaus pareigų."

Taip baigė savo straipsnį J. Bratcher.

Perskaičius šį straipsnį kyla klausimas, kodėl John Soliunas, pats būdamas lietuvių kilmės, yra taip įsirdęs prieš Marquette Parko gyventojus, kurie daugumoje yra jo paties tautiečiai? Juk čia lietuviai už savo sūriu prakaitu uždirbtus pinigus įsigijo nuosavybes, jas pavyzdingai prižiūrėjo, pastatė Marijos aukšt. mokyklą, Šv. Kryžiaus ligoninę, bažnyčią, parapijai reikalingus pastatus, Kazimierietių vienuolyną ir kitas institucijas, ir taip įkūrė pačią didžiausią ir gražiausią šeivijos lietuvių koloniją.

Atrodo, jog Soliunas savo sąmoningai prasilenkiančiais pareiškimais nori įerzinti juoduosius prieš baltuosius. Šv. Kryžiaus ligoninėje dirba daug juodosios rasės daktarų, slaugių, o ligoninėje guli didelis procentas juodų ligonių. Kasdien matome, kiek daug juodukų mokinių atvyksta į Marquette Parke esančią pradinę ir Marijos aukšt. mokyklas. Gatvėse dažnai pamatyti pėsčiuosius juodus praeivius. Jiems jau yra parduoti ir keli namai.

Teigti, jog Western gatvė yra juodžiams kaip Berlyno siena, gali tik žmogus, kuris nepažįsta komunizmo tikrovės arba kuris nori tą tikrovę juodiesiems pristatyti labai rožinėmis spalvomis.

Marketparkietis

TRUMPAI

★

— **Tradicinis mažlietuvių Šiupinio Vakaras** ir vėl kviečia visus maloniam pebendravimui ir pasilinksminimui **vasario 5 d.** 7 val. vak. Lietuvių Tautiniuose namuose. Skanus šiupinys, įdomi programa ir Stelmoko muzika laukia jūsų visų. Dėl rezervacijų skambinti Algimantui Kleinaičiui **389-7212.**

CICERO

R. L. Bendruomenės Cicero Apylinkės metinis narių susirinkimas įvyks kovo 13 d. 12 val. parapijos salėje.

Piknikai balandžio 24 ir birželio 19 d. Vyčių salėje. Tautos Šventės minėjimas rugsėjo 18 d. Ciceroje Šv. Antano parapios salėje.

Chicagos miesto majorė Jane Byrne

MAJORĖ BYRNE ATVYKS Į LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ SUSIRINKIMĄ

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos susirinkimas įvyks šių metų sausio 21 dieną, 7:30 val. vak., Lietuvių parapijos salėje.

Majorė Jane Byrnė prižadėjo atvykti į šį susirinkimą ir papasakoti apie namų savininkų teisinę padėtį ir ką ji galės padėti.

Visiems namų savininkams vertėtų ateiti ir pasiklausyti jos kalbos. Visi žinome, kad nuo jos daug kas priklauso.

Zigmas Mikužis

Paskirta aukų Naujienoms $25 Laisvai Lietuvai, Sandarai, Aldonai Daukus ir Kazytei Brazdžionytei po $20. S. P.

St. Petersburg, Fla.

SLA 373 kuopos susirinkimas įvyko š.m. sausio mėn. 10 dieną pas p.p. Bobelius.

Aptarti įvairūs kuopos reikalai. Iš iždo paaukota vietos lietuvių sporto klubui 50 dolerių.

Į valdyba išrinkti: pirmininku Antanas Mačionis, fisansų sekretoriumi Petras Dalinis, sekretore dr. Irena Mačionienė, iždo globėjais: Aldona Krulikienė, Bronė Urbonienė ir Jonas Vaičaitis.

Įvairiais reikalais kreiptis į finansų sekretorių Petrą Dalinį tel. 360-5063.

Dolfinas

— Arkivyskupas J. Bernardin pasiekė Romą, kur praleis dvi dienas. Kardinolu jis vadinsis tiktai vasario 2 dieną, kai bus įšventintas.

— Amerikos kariuomenės vadovybė yra pasiruošusi kovoti, jeigu rusai bandytų grobti Persijos įlankos naftos šaltinius.

— Kariuomenės vadai mano, kad Persijos įlankoje atominių raketų nevartos.

— Aukščiausiasis teismas atsisakė svarstyti maldų klausimą mokyklose, nes jis aiškus.

— Federaliniuose kalėjimuose Illinois valstijoje yra 13,071 kalinys.

Kun. Prunskis papasakos apie Europos parlamentą

Kun. dr. J. Prunskis, ALTo informacijos direktorius, š.m. sausio 22 d., ateinantį šeštadienį, 7 val. vakaro, Lietuvių Tautiniuose namuose (6422 S. Kedzie Avenue) kalbės apie Europos parlamento priimtą rezoliuciją Lietuvos valstybės reikalu.

Kun. dr. J. Prunskis dalyvavo minėtoje konferencijoje ir turės daug įdomaus papasakoti. Visi kviečiami dalyvauti. Aukos nebus renkamos.

JAU ATSPAUSDINTA
J. KLAUSEIKIO KNYGA
BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — $3, persiuntimas paštu — $1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršeliu knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — $17. (Persiuntimui pridėti $1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą — $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais — $4.00
Minkštais viršeliais, tik — $3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik — $2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui | Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE | REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮŠSIMOKĖJIMAIS. DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLĄ.
Du miegami ir du kambariai sklepe. Centrinis šildymas atskirai kiekvienam butui. 2 auto garažas. Aluminum langai. Švarus. $67,000. 62-tros ir California.

5 ir 4 medinis Brighton Parke, arti mokyklų. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

REPAIRS — IN GENERAL
Įvairūs Taisymai
TAISO ORO VĖSINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.
Herman Dečkys
Tel. 585-6624

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdraustI.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

MISCELLANEOUS
Įvairūs dalykai
BEN'S SHRIMP HOUSE
1049 W. North Ave.
Rūkyti karpiai)chubs), sturys (sturgeon) ir upėtakiai (trout) bei RŪKYTI ŠVIEŽI UNGURIAI. Tel. 337-0263

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Evergr. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

"LIUCIJA"
Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.
Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina $5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštad.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse VELLS peržiūrėta, "Sūduvos" leista knyga su legališkomis formomis.
Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"